

Ph.d.-rådet for Uddannelsesforskning

Rapport for 2011 – 2018

Indhold

1. Indledning.....	2
2. Om Ph.d.-rådet for Uddannelsesforskning	2
3. Uddeling	2
Uddelinger over årene	2
Uddelingsprincip	3
International evaluering	3
Projekttemaer	3
Konsortier og institutioner	4
Forskningsmetode	5
4. Stipendiaternes baggrund	6
Stipendiaternes baggrund og aldersfordeling	6
5. Under og efter ph.d.-forløbet.....	6
Færdige ph.d.er	6
Ansættelse efter endt ph.d.....	7
6. Ph.d.-rådets arrangementer	7
Opslag	7
Seminar	8
7. Ph.d.-rådets medlemmer	8

1. Indledning

Denne rapport har til formål at skabe et overblik de otte års uddelinger ved Ph.d.-rådet for Uddannelsesforskning. I første del præsenteres antallet af ansøgninger og bevillinger over årene samt grundlag for uddeling. Efterfølgende gennemgås hvilke konsortier, der har bidraget med ansøgninger og derudover hvilke forskningsmetoder, de bevilgede projekter benytter. I fjerde afsnit behandles ansøgernes baggrund og i femte afsnit synliggøres det, hvor langt stipendiaterne er i ph.d.-forløbet. I sidste afsnit berøres hvilke arrangementer, Ph.d.-rådet afholder i løbet af året.

2. Om Ph.d.-rådet for Uddannelsesforskning

Ph.d.-rådet for Uddannelsesforskning blev nedsat i 2011 med det formål at styrke lærerprofessionerne ved at uddanne ph.d.er, som bedriver praksisnær forskning til gavn for professionshøjskolerne og som efterfølgende kan undervise på læreruddannelsen. Hensigten med initiativet er at forbedre udbyttet for alle elever i folkeskolen.

Baggrunden for Ph.d.-rådets arbejde tager sit udgangspunkt i bilag 2 fra Globaliseringsaftalen. Heri fremgår det, at en styrket uddannelsesforskning bør tage udgangspunkt i tre formål:

1. Forskning i praksisnære områder med stærk tilknytning til og i samarbejde mellem professionshøjskolerne og universiteterne.
2. Forskning og forskeruddannelse med efterprøvede og anerkendte kvalitetssikringsmekanismer i regi af universiteternes ph.d.-skoler.
3. De ph.d.er, der uddannes, skal både under uddannelsen og efterfølgende kunne undervise på professionshøjskolerne og indgå i forskning og udvikling i professionsfeltet.

Ph.d.-rådet består af en formand og ti medlemmer. Formanden udpeges af Uddannelses- og forskningsministeren, mens de resterende medlemmer udpeges af ministeren efter indstilling fra Danske Universiteter (tre medlemmer), Professionshøjskolernes Rektorkollegium (tre medlemmer), Danmarks Frie Forskningsfond (to medlemmer) og Kommunernes Landsforening (to medlemmer). Det nuværende Råd fremgår af sidste side i rapporten.

3. Uddeling

Uddelinger over årene

Ph.d.-rådet forventes at uddele 10-12 stipendier pr. år. Idet forskningskvalitet er Rådets førsteprioritet ved uddelingen, blev der det første år kun uddelt seks stipendier, selvom der var økonomisk råderum til at uddele det dobbelte. Princippet er, at Ph.d.-rådets midler kan overføres mellem årene, så det er muligt på et senere tidspunkt at uddele flere stipendier. Rådet har over de otte år, hvor der er uddelt midler, uddelt 94 stipendier i alt. Det svarer til 11,75 bevillinger om året.

I nedenstående tabel fremgår det, hvor mange ansøgninger Ph.d.-rådet har modtaget og hvor mange bevillinger, der er givet over årene. Differencen mellem modtagne ansøgninger og behandlede ansøgninger dækker over ansøgninger, der er frasorteret, idet de enten ikke overholdt formalia, ikke var inden for virkemidlet (skoleforskning) samt ansøgninger, der er trukket tilbage af ansøger inden uddelingen. Over årene har fire bevillingsmodtagere frasagt sig deres bevilling ofte begrundet med, at de har modtaget et ph.d.-stipendium andetstedsfra. I tre tilfælde (i parentes) er bevillinger genuddelt til ansøgere på en prioriteret venteliste.

Tabel 1: Tabel over de sidste otte års ansøgninger og uddelinger

År	Modtagne ansøgninger	Behandlede ansøgninger	Uddelte bevillinger	Realiserede bevillinger	Uddelte midler
2011	21	18	6	6	14.786.187 kr.
2012	44	44	15	14	33.962.067 kr.
2013	36	36	13	13	31.519.665 kr.
2014	49	48	12 (+1)	12	28.912.214 kr.
2015	64	63	13	13	30.531.730 kr.
2016	58	54	12	12	28.393.923 kr.
2017	62	56	12	12	28.263.002 kr.
2018	70	67	12 (+2)	12	29.014.717 kr.
I alt	404	386	95 (+3)	94	225.383.505 kr.

Det ses af tabellen, at der over årene har været et stigende antal ansøgere til Ph.d.-rådet, og at antallet af ansøgninger de sidste år har varieret fra 54 til 67 ansøgninger pr. år, mens antallet af bevillinger har ligget konstant på omkring 12-13 bevillinger pr. år.

I tabellen fremgår det ligeledes, hvor mange midler der er uddelt til ph.d.-stipendier. Ud over udgifter til selve ph.d.-stipendierne, har Ph.d.-rådet udgifter til internationale bedømmere, opslag, honorarer, sekretariatsbistand, Ph.d.-rådets seminar mv.

Uddelingsprincip

Ansøgninger til Ph.d.-rådet vurderes ud fra en række vurderingskriterier, som er samlet i et bedømmelseskema under fire temaer. Rådets førsteprioritet ved tildeling af stipendier er ansøgningens forskningsmæssige kvalitet (scientific quality), og dernæst kommer projektets relevans (relevance), gennemførlighed/gennemførlighed (feasibility) og udbredelse af forskningen (dissemination).

International evaluering

Kvaliteten af projekterne sikres gennem anvendelse af et korps af internationale bedømmere. Fra 2011 til og med 2014 blev hver ansøgning bedømt af to anerkendte skole- og/eller læreruddannelsesforskere. Idet Ph.d.-rådet ønskede at øge kvaliteten af den eksterne bedømmelse, besluttede Rådet i 2015 at gå fra to til tre bedømmere.

Korpset af bedømmere bestod indtil 2015 af cirka 60 bedømmere, men i 2016 og igen i 2018 er korpset af bedømmere blevet udvidet til godt 80. Da det er muligt at søge ph.d.-rådsstipendierne på dansk, må bedømmerne være i stand til at læse dansk. Derfor anvendes bedømmere fra alle nordiske lande samt lande, hvor der findes forskere, der behersker dansk. Alle bedømmere udpeges af Danmarks Frie Forskningsfond (tidligere Det Strategiske Forskningsråd og Det Frie Forskningsråd).

Projekttemaer

Ved uddelingen i 2011 valgte Ph.d.-rådet at slå de første stipendier bredt op i folkeskoleforskning, og således ikke ved denne uddeling at prioritere særlige fagområder. Begrundelsen herfor var – det sene opslagstidspunkt taget i betragtning – et ønske om at opnå så mange ansøgninger som muligt ved ikke gennem prioriteringer at risikere at indskrænke feltet af ansøgere.

I de følgende års opslag, har Ph.d.-rådet fremhævet temaer, som Rådet vurderede var centrale i folkeskoleforsknings-regi, men samtidig tydeliggjort, at ansøgninger inden for andre områder også er velkomne. Nedenfor fremgår det, hvilke temaer, der har været fokus på over årene 2012-2018.

I bilaget findes en fuld oversigt over ansøgningstitlerne.

Tabel 2: Ph.d.-rådets særlige fokusområder over årene

År	Tema
2012-2013	Specifikke fags didaktik Almene didaktiske og pædagogiske emner Undervisning i skolens fag, digitalisering, innovation, inklusion samt ledelse og organisering
2014	Fagenes didaktik Digitalisering Evaluering for læring Målstyret, didaktisk og faglig ledelse
2015	Fagenes didaktik Tværprofessionelt samarbejde om elevers læring Ledelse for læring i en målstyret folkeskole
2016	Fagenes didaktik, herunder naturfagenes didaktik Kapacitetsopbygning til håndtering af diversitet Ledelse for læring i en målstyret folkeskole
2017	Fagenes didaktik, herunder naturfagenes didaktik Kapacitetsopbygning til håndtering af diversitet, progression og overgange Ledelse for læring i en målstyret folkeskole
2018	Fagenes didaktik Literacy og dannelse Test og prøver Deltagelsesmuligheder Overgange Ledelse i skolekontekster

Konsortier og institutioner

For at søge Ph.d.-rådets stipendier skal der søges via et konsortium bestående af mindst en professionshøjskole (UC) og et universitet. Konsortiet konkretiseres i en samarbejdsaftale som blandt andet beskriver samarbejdet, ansættelsessted, arbejdsforpligtigelse.

Derudover skal ansøger have en forhåndsgodkendelse fra det universitet, som indgår i konsortiets, ph.d.-skole. Det sker for at sikre, at ansøger i lever op til universitetets faglige krav, og at ansøger kan optages på ph.d.-uddannelsen.

Nedenstående tabel viser antallet af ansøgere og bevillinger i relation til institutioner for årrækken 2011-2017 samt 2018. Af tabellen fremgår det, at alle professionshøjskoler og de universiteter med miljøer inden for folkeskoleforskning alle har deltaget over de sidste år. Danmarks Tekniske Universitet er det eneste universitet, der endnu ikke har søgt Ph.d.-rådet, men IT Universitetet har deltaget med en enkelt ansøgning.

Tabel 3: Ansøgere og bevillinger fordelt efter samarbejdsinstitutioner for årrækken 2011- 2017 samt 2018

Samarbejdsinstitutioner	2011-2017		2018	
	Ansøgninger	Bevillinger	Ansøgninger	Bevillinger
UCC + Københavns Universitet	37	11		
UCC + Aarhus Universitet	58	22		
UCC + Aalborg Universitet	3	2		
UCC + Roskilde Universitet	2	1		
UCC + CBS	5	1		
Metropol + Københavns Universitet	13	-		
Metropol + Aarhus Universitet	22	9		
Metropol + Aalborg Universitet	6	1		
Metropol + IT Universitetet	1	-		

Københavns Professionshøjskole* + Københavns Universitet			14	2
Københavns Professionshøjskole + Aarhus Universitet			13	4
Københavns Professionshøjskole + Aalborg Universitet			3	3
Københavns Professionshøjskole + Roskilde Universitet			2	-
Københavns Professionshøjskole + CBS			2	-
VIA UC + Københavns Universitet	1	1		
VIA UC + Aarhus Universitet	44	14	6	-
VIA UC + Syddansk Universitet	5	2	1	-
VIA UC + Aalborg Universitet	2	-	1	-
VIA UC + CBS	1	-		
UC Syd + Københavns Universitet	2	1		
UC Syd + Aarhus Universitet	4	-	1	-
UC Syd + Syddansk Universitet	22	3	4	2
UC Syd + Aalborg Universitet	2	-	1	-
UC Syd + CBS	1	-		
UC Lillebælt + Aarhus Universitet	3	-		
UC Lillebælt + Syddansk Universitet	24	3	4	-
UC Lillebælt + Aalborg Universitet	1	-	1	1
UC Lillebælt + Roskilde Universitet	9	1	2	-
Absalon** + Københavns Universitet	1	1		
Absalon + Aarhus Universitet	1	-	2	-
Absalon + Syddansk Universitet	1	-	1	-
Absalon + Aalborg Universitet	3	-	3	-
Absalon + Roskilde Universitet	10	4	1	-
UC Nordjylland + Aarhus Universitet	10	2		
UC Nordjylland + Aalborg Universitet	25	3	5	-
I alt	319	82	67	12

*Note: I 2018 blev UCC og Metropol slået sammen til Københavns Professionshøjskole.

**Note: I 2018 blev UC Sjælland til Professionshøjskolen Absalon.

Forskningsmetode

De bevilgede ph.d.-projekter anvender forskellige forskningsmetodiske tilgange. I en grov opstilling, hvor der alene skelnes mellem kvalitative, kvantitative og mixed metoder, er der en klar dominans af kvalitativ metodeanvendelse. I 2016, 2017 og 2018 er der en tendens til, at langt flere af de bevilgede projekter anvender mixed-method tilgangen, hvilket formentlig kan tilskrives en ændring i opslaget, der tilskynder, at flere ansøgninger orienterer sig mod kvantitative projekter eller mixed method. Ordlyden i opslaget er senere blevet ændret, så det pointeres, at ansøgningerne skal vise sammenhængen mellem problemformuleringen og researchdesign og brug af metode, men at kvantitative metoder gerne ses inddraget, når problemformuleringen giver grundlag herfor.

Tabel 4: Bevilgede projekters forskningsmetoder

Metode	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Kvalitative metoder	5	11	9	8	10	6	4	5
Kvantitative metoder	-	-	-	-	1	-	-	-
Mixed metoder	1	3	4	3	2	6	8	7

4. Stipendiaternes baggrund

Stipendiaternes baggrund og aldersfordeling

Kigger man på aldersfordelingen blandt stipendiater med bevilling fra Ph.d.-rådet (tabel 5), er der relativt få unge bevillingsmodtagere, hvilket overvejende skyldes, at en betydelig del af de ph.d.-studerende er ansat på en professionshøjskole på ansøgningstidspunktet og således allerede har erfaring med undervisning på læreruddannelserne – og altså kommer de færreste ansøgere direkte fra en kandidatuddannelse eller er jobsøgende på ansøgningstidspunktet. Det afspejles i tabel 6 om stipendiaterne ansættelse på ansøgningstidspunktet, og i tabellen over stipendiaternes uddannelsesmæssige baggrund (tabel 7) ses, at cirka halvdelen af stipendiaterne først har en professionsfaglig baggrund og sidenhen har taget en kandidatuddannelse.

Tabel 5: Aldersfordeling

Alder	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
20-29	-	1	-	-	1	2	2	1
30-39	2	5	7	6	4	4	4	3
40-49	1	5	5	5	5	5	5	5
50-59	2	3	1	-	3	1	1	3

Tabel 6: Ansættelse på ansøgningstidspunktet

Ansættelse	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Professionshøjskole	5	10	8	5	6	6	5	7
Gymnasium	-	1	-	1	-	1	-	1
Jobsøgende	-	1	-	-	-	-	1	1
Universitet	1	1	4	2	5	3	2	-
Kommune	-	1	-	1	2	-	3	1
Studerende	-	-	1	-	-	-	-	-
Lærer	-	-	-	1	-	-	-	1
Stat	-	-	-	1	-	1	-	1
Privat	-	-	-	-	-	1	1	-

Tabel 7: Uddannelsesmæssig baggrund

Professionsuddannelse	Overbygning	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
-	Kandidatgrad	3	7	5	5	6	7	3	4
-	Kandidatgrad + master	1	2	-	1	1	-	-	1
Lærer	Kandidatgrad	2	2	6	4	5	5	4	5
Lærer	Master	-	-	-	-	-	-	1	-
Lærer	Kandidatniveau iflg. Sirius	-	-	-	-	-	-	-	1
Lærer	Kandidatgrad + master	-	-	-	-	-	-	1	-
Pædagog	Kandidatgrad	-	1	2	-	1	-	2	1
Pædagog	Kandidatgrad + master	-	-	-	-	-	-	1	-
Sygeplejerske	Master	-	1	-	-	-	-	-	-
Sygeplejerske	Kandidatgrad	-	-	-	1	-	-	-	-
Lærer og pædagog	Kandidatgrad	-	1	-	-	-	-	-	-

5. Under og efter ph.d.-forløbet

Færdige ph.d.er

Siden 2011 er der uddelt i alt 94 ph.d.-bevillinger, hvoraf 28 har modtaget ph.d.-graden. En enkelt bevillingsmodtager er afsluttet uden grad. Nedenfor fremgår det, hvor langt stipendiaterne er i ph.d.-forløbet fordelt på år.

Tabel 8: Hvor langt i ph.d.-forløbet er stipendiaterne

År*	Færdige	Afsluttede uden grad	Forlængelse af indskrivning**	Forsinkede	Forventes færdige til tiden
2011	5	1	-	-	-
2012	12	-	2	-	-
2013	7	-	5	1	-
2014	4	-	6	2	-
2015	-	-	7	6	-
2016	-	-	5	-	7
2017	-	-	2	-	10
2018	-	-	-	-	12
I alt	28	1	27	9	29

*Note: Bevillingsmodtageren starter først sin ph.d.-uddannelse 1. januar året efter uddelingsåret.

**Note: Forlængelse af indskrivning dækker over forsinkelser grundet barsel, sygdom, orlov, deltid mv.

Ansættelse efter endt ph.d.

I forbindelse med afslutning af de studerendes ph.d.-forløb, er der indsamlet viden om, hvor de færdige ph.d'er får ansættelse umiddelbart efter, at graden er modtaget, og det viser sig, at flere får ansættelse ved den professionshøjskole, de har været tilknyttet før og under ph.d.-forløbet. Af nedenstående tabel fremgår det, at halvdelen af de færdige ph.d'er får ansættelse ved en professionshøjskole efter endt ph.d. Dermed er der sammenhæng mellem Ph.d.-rådets tredje formålsparagraf, som går på, at de ph.d'er, der uddannes, skal kunne undervise på professionshøjskolerne og dermed være med til at udvikle professionsfeltet efterfølgende.

Tabel 9: Ansættelse som ph.d.

Ansættelse	2011	2012	2013	2014
Professionshøjskole	4	6	4	-
Universitet i DK	-	-	-	1
Universitet i udlandet	-	-	1	-
Delt ansættelse mellem UC og universitet	1	1	-	-
Kommune	-	-	-	1
Stat	-	-	-	-
Jobsøgende	-	1	-	-
Ukendt	-	4	2	2
Afsluttet uden ph.d.-grad	1	-	-	-

6. Ph.d.-rådets arrangementer

Opslag

Ph.d.-rådets årlige opslag bekendtgøres typisk i slut januar eller start februar. Opslaget annonceres dels på Ph.d.-rådets hjemmeside (<http://www.au.dk/forskudd/uddforsk/forside/>), dels via Magisterbladet, fagbladet Folkeskolen og jobnet. Derudover distribueres opslaget til diverse interessenter, fx Professionshøjskolernes Rektorkollegium og Danske Universiteter.

På Ph.d.-rådets hjemmeside findes diverse relevante dokumenter til brug for ansøgningsprocessen, fx ansøgningsvejledning, liste over kontaktpersoner på UC'er og universiteter, budgetskaabelon mv. Ph.d.-rådet afholder hvert år to informationsmøder i henholdsvis København og Aarhus med 15-30 deltagere på møderne.

Seminar

Med baggrund i Globaliseringsaftalens bilag 2 er initiativet bag Ph.d.-rådet evalueret i 2015. Af evalueringen fremgår det, at de ph.d.-studerende savner kurser rettet mod skoleforskningsfeltet, og en af anbefalingerne i evalueringen er at styrke relevansen af ph.d.-uddannelsen ved at afholde kurser i skoleforskning i regi af Ph.d.-rådet. Ph.d.-rådet har tidligere afholdt endags-seminarer, men siden 2017 har Ph.d.-rådet hvert år i starten af januar afholdt et 2- og siden 3-dages seminar, som henvender sig til de ph.d.-studerende med bevilling fra Ph.d.-rådet. Temaerne er målrettet folkeskoleforskning og ud over det faglige indhold, fokuseres der på viden om/fra professionsfeltet og netværket mellem de ph.d.-studerende styrkes.

Tabel 10: Antal ph.d.-studerende, der deltager på seminaret

<u>Deltagere</u>	<u>Antal</u>
2017	27
2018	24
2019	24

7. Ph.d.-rådets medlemmer

Professor Jeppe Bundsgaard, Aarhus Universitet, formand

Professor Linda Lundgaard Andersen, Roskilde Universitet

Professor Hanne Andersen, Københavns Universitet

Professor Morten Misfeldt, Aalborg Universitet

Prorektor Alexander von Oettingen, University College Syd

Viceinstitutchef Martin Bayer, Københavns Professionshøjskole

Ledig plads i Ph.d.-rådet, afventer udpegning

Direktør Anne Vang Rasmussen, Ballerup Kommune

Ledig plads i Ph.d.-rådet, afventer udpegning

Lektor Carola Aili, Lunds Universitet

Professor Roger Säljö, Gøteborg Universitet